

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus

**A személyi jövedelemadó bevallásban igénybe vehető
kedvezmények vizsgálata**

Összefoglalás

Konzulens:

Dr. Tóth Eszter Ilona

Egyetemi docens

Készítette:

Tátrai Klaudia Ibolya

Pénzügy és számvitel szak

Adóigazgatás szakirány

Levelező tagozat

2023

Tátrai Klaudia Ibolya pénzügy és számvitel szakos hallgató vagyok, tanulmányaimat Magyar Agrár- és Élettudományi adóigazgatási szakirányom folytatom jelenleg. A szakomnak megfelelően választottam szakdolgozati témakört, és azon belül szakdolgozatom elkészítése során vizsgált elemeket. A dolgozatom témája a személyi jövedelemadó kedvezmények, mentességek, a végleges címe pedig „A személyi jövedelemadó bevallásban igénybe vehető kedvezmények vizsgálata”.

A választott téma az én meglátásom szerint fontos, hiszen egy általánosan kiterjesztett adóról van szó, amelyet a legtöbb személy befizet, ám mélységében nem merülnek el az adó rendjének működésében. Fontosak az igénybevehető kedvezmények ismerete és az igénybevétel módjának ismerete is. Mivel célom az emberek segítése az általam megszerzett tudás felhasználásával, így esett a választásom az adott szakdolgozati témára, mert a dolgozat megírása során összeszedett ismereteket a későbbiekben akár a munkám során is felhasználhatom.

A téma aktualitása sem elhanyagolható, hiszen az embereknek minden év májusában bevallást kell készíteniük a jövedelmükről és arra kiszabott adó megfizetéséről. Ám a dolgozatomban az elmúlt öt évet vizsgálom, de az irodalmi áttekintésben a legfrissebb információk, a ma 2023-ban hatályos törvények alapján dolgoztam.

A dolgozatom irodalmi áttekintésének első fejeztében a felhasznált irodalmak alapján bemutatom a Magyarországon jelenleg érvényben lévő adózási rendszert. Az adóigazgatási rendtartásról szóló és az adózás rendjéről szóló törvényt általánosságában ismerttettem, hogy azon információk, amelyek kapcsolódnak a személyi jövedelemadó bevalláshoz is említésre kerüljenek a szakdolgozatban. Bemutatásra került a törvények hatályát, működését és tartalmát.

A második fejezetben bemutatásra kerül a személyi jövedelemadó, azon belül a magánszemélyek adóalapját tartalmazó jövedelemek, bevétel források, a személyi jövedelemadó bevallás során alkalmazható kedvezmények, a kedvezmények bevallása és a bevallás során keletkezendő befizetendő vagy visszaigényelhető adókülönbözet, és azok bevallási módja az adóbevallás során. Az alkalmazható kedvezményeket jellemzőit és igénybevételének módját részletesen bemutatom, a személyi jövedelemadó törvény, és a

Nemzeti Adó és Vámhivatal bevallási segédletei segítségével. Ez azért szükséges, mert a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által publikált cikkek és segédletek sokkal gyakorlatiasabban mutatják meg az adóbevallás során igénybevehető kedvezmények működését és használatát. Azért láttam szükségesnek ezen információk részletes bemutatását mert a következő fejezetben elkészített esettanulmány ennek alapján készül el.

Az esettanulmány elkészítéséhez négy személy adóbevallásának készítettem el azon részét, amelyek a kedvezmények igénybevételéhez kapcsolók. Ezt a vizsgálatot az elmúlt öt, lezárt adóévben végzem el. Minden személy egy-egy kedvezményhez kapcsolódóan kerül vizsgálatra. A személyek válogatásánál külön figyelmet fordítottam arra, hogy részletesen és pontosan bemutatathatóak legyenek a kedvezmények és az azokra vonatkozó szabályok.

Ezen vizsgálat során a következő adókedvezmények bevallásának módját mutattam be:

- Példa Aladárné Anna: családi adó- és járulékkedvezmény és annak házastársával való megosztása, négy vagy több gyermeket nevelő anyák adókedvezménye
- Minta Béla: 25 év alatti fiatalok személyi jövedelemadó kedvezménye
- Kis-Nagy Cecília: első házások kedvezménye (2023-as bevallásban igénybe veheti majd a 30 év alatti anyák adókedvezményét)
- Kovács Diána: súlyos fogyatékoság okán levonható adókedvezmény későbbiekben személyi kedvezmény, és annak önellenőrzés során való utólagos kedvezmény érvényesítése.

A vizsgálatok elvégzésével megállapításra kerülnek a vizsgált személyek adókedvezményre való jogosultságai és, hogy miért váltak jogosulttá az adott kedvezményre. Kifejtetem a kedvezmény igénybevételének módját és az igénybevétel lehetőségeit, és azoknak a módját, módszerét a személyi jövedelemadó bevallás kitöltési útmutató segítségével.

Számítások levezetésével meghatározom a törvényben leírtak alapján az adókedvezmény összegét. Amennyiben az adókedvezmény adóalapot csökkentő, további számítások eredményeképp megállapításra kerül a visszaigényelhető adó. Ezen összegeket egy oszlopdiagrammon szemléltettem, hogy a kedvezmények változása az évek során egyértelműbb legyen, és ezáltal a megállapítása könnyebb legyen annak, hogy hogyan változott az elmúlt öt év során az éppen vizsgált adókedvezmény.

A dolgozatom zárásaként a kutató munka és esettanulmány elkészítése közbeni tapasztalataimat és következtetéseimet fogalmaztam meg. Az általam negativitásként véleményezett részekre vagy esetleg hiányosságokra pedig javaslatokat fogalmaztam meg. I

A szakdolgozatom elérte az elején kitűzött célt, miszerint ismertetése került a személyi jövedelemadó kedvezmény igénybevételének lehetőségei és annak módszertani eljárása. A szakdolgozat írása során alkalmazott kutatómódszertani tevékenységek során a meglévő tudásomon túl, új és frissebb információk birtokába jutottam, melyeket a későbbi munkám során kamatoztathatok.